

FAŞİST TERÖR AZGINLAŞIYOR

Cuntabaşı Kenan Evren yılbaşında kendi takvimini açıkladığı zaman kimi tatlı su aydını bunu bir yumuşama olarak değerlendirmiş ve "demokrasi"-ye giden yolda, kapının aralandığını sarmıştı.

Çünkü onlar için cunta "kazasız belâsız atlatılacak" bir "dönem"den ibaretti. Bu dönem "nasıl olsa" gelip geçecekti. İşte tahmin ettikleri olmuştu ve cunta mengineyi gevşetmeye başlamıştı, bu süreç sonucunda seçimler yapılacaktı. Belki gelecek demokrasi "kısıtlı bir demokrasi" olacaktı, ama hiç değilse gene de bu

dönem "atlatılmış" olacaktı. Gerisi "Allah kerim"di. Oysa halkımızın da dediği gibi, Kerim olmasına kerimdi, ama kerimin de kuyusu derindi.

Nitekim bu takvim ilanını izleyen haftalar ve aylar, yani hayatın kendisi hamhayalcileri değil, bizleri doğruladı. Şöyle ki:

● Bugün askeri faşist diktatörlüğün zulmü eskisinden daha da fazladır.

● Cuntanın toplum kesimleri üzerindeki baskısı daha da artmıştır.

● Askeri Toplama Kamplarında giderek genişleyen direniş hareketlerine karşı azgın bir faşist devlet terörü akla hayale gelmeyecek yöntemlerle tırmandırılmaktadır.

● Kürdistan kentlerindeki, kasabalarındaki ve köylerindeki faşist militarist ulusal zulüm her köşe bucağa kadar ulaştırılmakta ve her geçen gün daha da kökleşmektedir.

● Çankaya eşkiyasının bir gece baskınıyla, Türkiye Barış Komitesi yöneticilerini ve bu arada DİSK davasının baş savunma avukatı Orhan Apaydın'ı tutuklaması, bu yönetici arkadaşların yöneticisi oldukları ve topları üye sayıları milyonlarca emekçiyi bulan örgütlere, yani daha geniş demokratik ve barışsever kamuoyuna indirilmiş yeni bir faşist darbedir.

● Bu tevkifatın yanısıra CHP yöneticileri ve pek çok parlamenterleri aleyhine yeni bir toplu kovuşturma başlatılmıştır.

● Açıkça bellidir ki, Evren ve onun generaller çetesinin başını çektiği askeri-faşist diktatörlük demokrasi güçlerine ve bu arada aydın kesimlere yönelik saldırıları önümüzdeki günlerde daha da şiddetlendirecektir.

Faşizmin kendiliğinden yıkılmaya-çağı, diktatörlüğün kendiliğinden sona ermeyeceği, Kenan Evren eşkiyasının kendiliğinden çekip gitmeyeceğini, ülkemizde demokrasiyi kurmak

ve insan haklarını sağlamak için, ancak ve ancak bunlar uğrunda cuntaya karşı kararlı, kahırlı ve UZLAŞMAZ bir mücadele sürdürmek gerektiğini, bunun da yolunun en geniş demokrasi güçlerinin birleşik anti-faşist cephesinden geçtiğini umarız ki, birtakım kör çevreler artık görmeye başlayacaklardır.

291 Savaş Uçağı Alınıyor

Kanlı ve lanetli Kenan Evren cuntası, faşizmin ve onun ikiz kardeşi militarizmin tıynetine uygun olarak silahlanmaya hız vermiş durumda.

Kamuoyundan gizli tutulan habere göre, cunta yönetimi çok pahalı Amerikan savaş uçaklarından 291 adet satın almak üzere Reagan yönetimine resmen başvurmuş ve izin istemiştir.

Uluslararası silah ticaretinde son yılların en büyük toplu satışı olarak değerlendirilen bu talep ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından da gizli tutulmak istenmiş, fakat ABD finans çevrelerinin ünlü gazetesi *Wall Street Journal* tarafından açıklanmıştır. (29 Ocak 1981)

Faşist cuntanın ABD savaş uçağı tekellerinden satın almak istediği uçakların toplam değeri 5 milyar doları aşmaktadır. Şu anki kura göre TL karşılığı 750 milyar lira olan bu para birkaç yılda ödeneceğinden, Türk parasının değeri her geçen gün düştüğüne göre uçakların toplam maliyeti 1 trilyon liraya yaklaşacaktır.

Faşizm altında emekçi kitleler korkunç bir yoksulluğun ve ekonomik sıkıntının pençesi altındayken, Çankaya'ya tünemiş bulunan Kenan Evren çetesi halkımızın alın terinden zorla ayırdığı fonları avuç avuç silah tekellerine yatırmaya kalkmaktadır. Öte yandan cuntanın işbaşına gelmesinden bu yana Türkiye'ye ABD yardımlarının arttığı bilinmektedir. Bu miktar 1982 için 700 milyon, 1983 için 813 milyon dolara yükselmiştir. Görüldüğü gibi, faşist cunta ABD'den yüksek faizlerle aldığı bu yardımları gene ABD tekellerinden silah satın almak için kullanacak, gelen kredilerin tamamı faiziyle yeniden ABD'ye geri dönmüş olacak, Türkiye halkının sırtından uçak yapım tekel-leri milyarlarca dolar kazanacaklardır. ABD'nin kaşıkla verip, sapıyla gözünü çıkarmak politikasının yarıdakılığını ise Çankaya eşkiyası yapmaktadır.

gerçek durum

Cuntanın Cinayetleri

Uluslararası Af Örgütü Ocak sonunda yayınladığı bir raporda, 12 Eylül darbesinden bu yana işkencede ölenlerin sayısının 70'e yakın olduğunu açıklamış ve isimlerini vermişti. Bu listenin sonunda yer alan bazı isimler Devrimci-Yol örgütünün yöneticisi olmakla suçlanan bazı siyasi tutuklulara aitti.

Faşist cunta bu kişilerin ölmemiş olduğunu açıkladı ve kocaman bir liste içine yanlış bilgi sonucu girmiş sadece birkaç tutuklunun resimlerini gazetelerde yayınlayarak, işkencede ölüm olmadığına kamuoyunu inandırmaya ve halkı yanıltmaya çalıştı.

Raporun hazırlandığı sırada adı geçen kişilerin Mamak'daki bir direniş nedeniyle ağır işkenceden geçirildiklerini ve bazılarının komaya girdiği bilinmekteydi. Uluslararası Af Örgütü'ne bu arkadaşların öldüğü haberini hangi kaynakların verdiğini bilmiyoruz, ama bilgilendirmede bazı faydacı amaçlar varsa, böyle bir anlayışın yanlış olduğu açıktır. Cuntanın, birkaç tutukluyu bahane ederek demagojisine ve yanıltma çabalarına koz verilmiştir. Bu nedenle, bu yanlış bilgileri Af Örgütü'ne verenler hatalı davranmışlardır.

Ama, bu adı listede geçen birkaç kişinin ölmemiş olması, halkın katili cuntanın lanetli yüzünü gizlemeye yetmez. Halkın nefretini de üzerinden etsik etmez. Ayrıca o listedeki isimler, sadece Af Örgütü'ne kadar iletilebil-

(Devamı 7. sayfada)

● Faşist Cunta Barış Düşmanıdır (S.2) ● İşadamlarının Kavgası Büyürken (S.2) ● Sermaye ve Demokrasi (S.3) ● O. Apaydın'ın Yazılı Demeci (S.4) ● İşkencede Konuşmayan Bir Arkadaşın Raporundan (S.5) ● El Salvador Seçimleri (S.6) ● Şili'de Anti-Faşist Geniş Cepheye Doğru (S.8)

Faşist Cunta Barış Düşmanıdır

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz Türkiye Barış Komitesi yöneticilerinin tutuklanması konusunda bir demec vermiştir. Aynı zamanda Dünya Barış Konseyi üyesi de olan Kaçmaz'ın demeci şöyledir:

Türkiye Barış Komitesi üyesi oldukları gerekçesiyle ülkemizdeki demokratik meslek ve kitle örgütlerinin seçkin temsilcilerine ve kamuoyunda saygınlık kazanmış aydınlara yöneltilen yeni saldırı, faşist cuntanın demokrasi ve barış düşmanı kimliğini çarpıcı bir şekilde bir kez daha gözler önüne serdi. Demokrasiye dönüş vaatlerinin zaten koskoca bir riyakarlık olduğunu çoktan kavrayan demokrasi güçlerine şimdi düşen, bu gidişe dur diyecek, cuntayı bir an önce başımızdan defedecek mücadeleye dört elle sarılmaktır.

Baştan beri ısrarla vurguladığımız gibi bu cuntanın, başlıca iki önemli özelliği vardır. Cunta içerde tekelci burjuvazinin talepleri doğrultusunda "Türkiye tipi bir Güney Kore faşizmi"ni uygulamak amacıyla işbaşına getirilmiştir. Bu nedenle demokrasi düşmanıdır, faşisttir ve 12 Eylül'den bu yana, ilk başta işçi sınıfına, onun politik ve ekonomik örgütleri olmak üzere tüm demokrasi güçlerine, onların örgütlerine sistemli bir şekilde saldırmaktadır. Cunta dışarda ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki saldırgan emellerine kayıtsız-şartsız angaje edilebilecek bir yönetim oluşturmak amacıyla işbaşına getirilmiştir ve 12 Eylül'den bu yana icraatıyla ABD'nin tam bir uydusu olarak davranan cunta, şimdi Reagan'ın, soğuk savaşı kıskırtan, barış düşmanı politikasının uzantısı olarak işlev görmektedir.

İşte Barış Komitesi üyelerinin, tamamiyle düzmece gerekçelerle tutuklanmaları cuntanın bu temel niteliklerinden kaynaklanmaktadır. Cunta bu tutuklamalarla bir taşla iki kuş vurmak amacını gütmüştür. Hem ülkede demokrasi ve halk düşmanlığında büyük bir tırmanma yapmıştır. Çünkü tutuklama kararı çıkarılanlar ülkemizdeki demokrasi güçlerinin ezici bir çoğunluğunu temsil etmektedirler. Böylece cunta çalışan on milyonlarca kişiye, demokrasi güçlerine bir gözdağı daha vermek istemiştir. Öte yandan da dışarda ABD'nin barış düşmanı politikasına sonuna kadar angaje olduğunu, olacağını pervasızca göstermiştir. Cuntanın bu tutumu, barışı korumak, detantı geliştirmek ve kalıcı bir dünya barışına ulaşmak için yılmadan, kararlı çaba gösteren dünya barış güçlerine, bu hareketin başını çeken dünya sosyalist sistemine kaba bir saldırıdan başka birşey değildir.

Barış Komitesi üyesi seçkin demokrasi temsilcilerine ve aydınlara yöneltilen son saldırı, faşist cunta-

nın halkımıza karşı nasıl acımasız olduğunu, bölgede barış açısından nasıl büyük bir tehlike oluşturduğunu, çarpıcı ve ibret verici bir şekilde bir kez daha açığa çıkarmıştır. Cuntanın saldırılarına karşı direnmekten, ondan bir an önce kurtulmaktan başka yol yoktur. Tüm demokrasi güçleri, siyasi bir demokrasi programı etrafında birleşmeli ve cuntayı devirecek yığın mücadelesini gün geçirmeksizin seferber etmelidirler.

Evren'in Takvimi

Cunta çetesinin başı Evren'in "demokrasiye dönüş takvimi" demagojisiyle sunduğu cunta programı, vaktiyle demokratlıklarından, yurtseverliklerinden azıcık kuşku duyulduğunda analarına sövülmüş gibi dellenen kimi "ilerici" köşe yazarlarını pek olumlu etkiledi! Cunta programını eni konu "gerçekçi" ve "dengeli" buldular. Bu vesile ile, "Bize dokunmadan geçsin bu fırtına da nasıl geçerse geçsin" diyerek baştanberi sergiledikleri cuntaya teslimiyetlerini yeniden tescil ettiler.

Oysa cunta programı, önce, yeni "Anayasa"nın 1982 sonbaharına yeti- seceği konusunda hiç bir taahhüt altına girmiyor. Topu, Danışma Meclisi adı altında ortaya saldırdığı maaşlı palyaçolarına atıyor. Böylece, "geçsin de nasıl geçerse geçsin" denilen dönemin taa 1984 baharına kadar sürebileceğini çitlatıyor. Onunla da yetinmiyor, 1984 bahar genel seçimi ihtimalini dahi "Dünya olaylarında Türkiye'yi de doğrudan etkileyebilecek gelişmeler"e bağlıyor. Yani demek istiyor ki, 1984 baharına kadar öyle olaylar olabilir ki, o zaman bile seçim yapmayız!

Malum Yankı mesajı kapmış, yorumunu da kendine özgü açısözlülükle, yine pervasızca oturtmuş: "Tabii, böylesine büyük dalgalanmalar bölgenin ve dünyanın güvenliğini tehlikeye atınca artık Türkiye'nin seçim düşünmesini Batılı müttetikleri de istemezdi. Ama bu gerekçe, kontrolü Türkiye'nin elinde olmayacak bir durumdan oluştuğu için kimse MGK'nın tutumunu kuşku ile karşılamazdı."

Bu kadar açık!

Cuntanın programında "1983 sonbaharı ya da 84 ilkbaharında seçim yapmamızı NATO uygun görürse yaparız. Görmezse, yapmayacağız. Haberiniz ola!" denildiğini Yankı dergisi yazıyor. Bizim, demokratlıkları kendilerinden menkul yazar-cizer takımından ise çit çıkmıyor. Onlar hâlâ "Paşalarımızın demokrasiye sadakatlerinden asla ve kat'a şüphemiz yoktur. Türkiye'de demokrasiye, Avrupa Konseyi istiyor diye değil, Türk milleti istediği için mutlaka dönülecektir" tekerlemesini tekrarlamakla meşguller. Oysa cuntanın başı tarafından millete "Yılbaşı hediyesi" niyetinde açıklanan programda böyle birşey yok. Orda açık açık, "NATO UYGUN GÖRÜRSE" diye yazıyor!

Bunu Yankı dergisi pekâlâ görüp yazıyor da bizim ünlüler hiç mi hiç oralı değiller. Fırtınayı kazasız belasız atlatmak tutkusu öylesine gözlerini bürümüş.

Cuntanın böylelerini istediği zaman, dilediği gibi parmağının ucunda oynatma maharetine diyecek yok doğrusu.

Her birine göz göre göre karaya ak dedirtebiliyor. Bir yanaklarını tokatladıkça öbür yanaklarını çevirtiyor. Git deyince gidiyorlar, gel deyince geliyorlar, sus deyince susuyorlar. Konuş demesine gerek bile kalmıyor. Çünkü o demeden de konuşmaya hevesli ve gönüllüler. Sonunda da işte böyle NATO ambargolu "demokrasi" takviklerini alkışlatıyor onlara... Sopayla karışık sekere almış marifetli sirk hayvanları gibi, cuntanın sahneye koyduğu göstermelik oyunda Danışma Meclisindeki maaşlı palyaçoların yanısıra ne de güzel yerlerini almışlar!

Cuntanın kendiliğinden çekilip gitmesini beklemenin sonu budur. İnsana bırakınız demokrasi, yurtseverlik izanını, sade yurttaşlık onurunu bile unutturur!

İşadamlarının Kavgası Büyürken

İşadamları arasında bir tartışma başladı. Bu tartışmada Turgut Üzal eleştirilerin boy hedefi oldu. Tartışma 1982 yılında da artarak sürecektir.

Tartışmanın konusu hükümetin uyguladığı ekonomik-politikanın bazı noktalarına itiraz ve sahip çıkma olarak gözüküyor. Halit Narin, MESS, Sabancı, İbrahim Bodur gibi irikiyım patronlar "küçük ve orta büyüklükte sanayiciler adına" konuştuklarını ileri sürerek 24 Ocak kararlarının uygulamasından vazgeçilmesini istiyorlar. Daha da irikiyım tekeller adına konuşan Ali Koçman ve Nuh Kuşçulu gibi patronlar da Üzal'ı ve onun uygulamalarını savunuyorlar.

Bu tartışmanın ucu hiç bir zaman siyasal demokrasiye kadar uzanmayacaktır. Yani işadamlarının siyasal rejim üstüne herhangi bir anlaşmazlıkları yoktur. Demokrasinin katledilmesinden tümü hoşnuttur. Cuntayı birlikte alkışlamışlardır. Faşizmin oturup yerleşmesine, ülkede emekçi özgürlüklerine yer vermeyen bir polis devletini dönüşmesine itirazları yoktur.

Ama itirazı olanlar vardır ve onlar sunu istiyorlar.

●Piyasada bir durgunluk var. Bu durgunluğun aşılması için piyasaya para pompalansın.

●Yüksek faizler sanayicileri kredi kullanımından caydırıyor. Dolayısıyla kredi kullanmayan işletmelerin durumu sarsılıyor.

Bu istekleri ileri süren sanayici kesim, küçük ve orta işletmeler adına konuştuğunu ileri sürüyor. Bu bir

anlamda doğrudur. Böylece, ilk geldiği gün, "orta sınıfları kurtarmak için geldim, demokrasinin temeli orta sınıftır" diyen cuntanın, demokrasinin "temellerini" nasıl da yekettiğini işadamları ağızyla ifadesi böyle olmaktadır. Ama onlar, demokrasinin yokedilişinin asıl kanıtlarını görmezlikten geliyorlar. İşçilerin ve tüm emekçilerin ekonomik durumlarındaki olağanüstü gerilemeyi yok sayıyorlar.

Tekellerin bir bölümünü "orta sınıflar adına" konuşmaya iten önemli bir faktör ise, Üzal'ın "ekonomik yapıda değişme" diye özetlediği gelişmedir. Herkes bilmektedir ki, Türkiye'nin ekonomisi dışa bağımlıdır ve bu bağımlılık durumunda bir değişme yoktur. Bugünkü uzmanlaşma düzeyi, kullanıldığı teknoloji ve sermaye gücü açısından da ihracata yönelme kapsamında düne göre yeni bir adım atması olanaksız olan ekonomi için "yapısal değişme" tek bir anlama gelmektedir: Tekelleşme!

İşte, 24 Ocak kararlarıyla gerçekten de bu yönde bir değişme, daha doğrusu, bir hızlanma sağlanmıştır. Aşağı ve orta gelir guruplarının elinde biriken ve yine, bankerler aracılığıyla bu kesim içinde kalan parasal fonların tekellerin eline geçmesi, bankerlik müessesesi yüzünden gecikmiştir. Hükümet bankerleri aradan kaldırarak bu fonların gecikmesiz tekellere ulaşmasını sağlamaya çalışmaktadır. Öte yandan içte geçmiş tekelci gurupların bir bölümü de, kârlarını geçmiş dönemde kıyasladıklarında, nisbi bir gerileme müşahade etmekte ve bu yüzden Üzal'ın ekonomi-politikasında değişiklikler yapılmasını savunmaktadırlar.

(Devamı 7. sayfada)

CUNTANIN BİZANS POLİTİKASI

Kenan Evren cuntası Bizans politikasını sürdürmeye devam ediyor. Turgut Üzal'ın kalabalık bir heyetle ve çok sayıda işadamıyla İran'a yaptığı gezi bunun yeni bir örneği oldu. Bir yandan İran'lı karşı devrimcilerin eğitilmesi için ABD'nin gizli bir askeri kamp kurmasına izin veriyor, öte yandan İran'a ihracat hacmini genişletmek için dostluk nutukları atıyor.

Savaş halindeki İran ve Irak'la, her ikisiyle birlikte ticaret imkanlarını arıyor. Türk tekelci sermayesi, faydalanılacak tatlı bir pazar olarak gördüğü İran'a ihracatını arttırmak için Turgut Üzal'ı oraya gönderirken, 12 Eylül darbesinden bu yana ilişkilerini hızla geliştirdiği gerici Saddam rejimiyle de arayı iyi tutuyor ve oraya da cuntanın başkanı Ulusu'yu gönderiyor. Böylece, resmî hiyerarşide daha yüksek bir makamda oturan Ulusu'yu Irak'a göndermekle Irak'a daha önem verir gibi gözükürken, asıl önemli adamı olan Üzal'ı İran'a yollayarak geniş kap-

(Devamı 7. sayfada)

SERMAYE ve DEMOKRASİ

Milliyet gazetesinin sol'dan dönme başyazarı şöyle diyor:

"Çok partili demokrasi dönemindeki herhangi bir hükümet, 15 ayını Ulusu hükümeti kadar başarılı geçirseydi, Türkiye'de "12 Eylül" olmazdı. Aynı şekilde, çok partili demokrasi döneminde herhangi bir hükümet, şimdiki benzer bir başarı sağlamak için hiç taviz vermeden hedefine doğru adımlar atsaydı, o hükümetin içinden çıktığı parti, seçimlerde kazanamazdı."

İlk ağızda biraz çetrefilli, anlaşılması zor gibi gözüküyor ama aslında hiç değil. Barlas meramını -daha doğrusu hizmetine girdiği büyük sermayenin bakış açısını- pek güzel dile getirmiş. Yukardaki alıntıdan açıkça ortaya çıkan sonuç şu: "Başarılı bir hükümetin ait olduğu parti seçimleri kaybetmeye mahkumdur." Ya da bir başka deyişle "bir parti seçim kazanmak istiyorsa hükümette başarılı olmamalıdır."

Şimdi pek çok kimse "hoppala, bu ne biçim mantık?" diye haklı olarak tepki gösterecektir. Öyle ya neden başarısızlık değil de başarı seçimleri kaybetmenin nedeni olabilir? Seçmenler -yurttaşlar- akıllarını mı yitirdiler ki başarıya değil başarısızlığa oy veriyorlar?

Tabii kimse akıf dengesi bozuk değilse bir partiye başarılı olduğu için oy vermemezlik etmez. O halde Barlas saçma gibi gözükken bu sözleriyle ne demeye getiriyor?

Ufacık sınıf bilinci olan bir kişi bu sorunun cevabını pek basit bir şekilde bir başka soruyla hemen verebilir: *Başarı, ama kimin için, kimin hesabına?*

Evet, bunca şakşakçısı bulunduğu göre cuntanın, onun hükümetinin hiç olmazsa bazıları için "başarılı" olduğunu kabul etmek lazım. Nitekim öyledir de: Barlas'ın yazdığı gazete dahil olmak üzere, tekelci burjuvazinin ne kadar sözcüsü, temsilcisi varsa cuntaya alkış tuttuklarına göre, cunta hükümeti onlar için pek âlâ başarılı olmuştur. Ama bu başarı herhangi bir seçim olsa aynı zamanda seçim kaybetmenin, yani seçmenin çoğunluğundan oy alamamanın da nedenidir. Neden seçmenin çoğunluğu "başarılı" bir yönetime oy vermemektedir. Çünkü tekelci burjuvazi, egemen güçlerin ve onların hempalarının tümü, seçmen kitlesi içinde bir avuçturlar da ondan. Ve demektir ki -biz değil cuntanın baş yordakçılarının Barlas söylüyor bunu- cunta hükümeti, seçmenin büyük çoğunluğunu oluşturan emekçiler açısından hiç de başarılı olamamıştır. Öyle ya! Cunta onlar açısından da başarılı olsaydı onların da oy desteğini kazanması gerekmez miydi?

Yukardaki hükümle Barlas, parabalarının, egemen güçlerin pek aşıklısı gördükleri "Batı demokrasisi"nden aslında nasıl hiç hazretmediklerini de pek güzel dile getiriyor. "Batının büyük demokrasi-lerinin temelini serbest seçimler oluşturur" diye seçimleri savunmayı kimselere bırakmazlar. Ama bu pek hayasızca dile pelesenk edilmiş koca bir yalandır. Nitekim Barlas "başarılı olan seçimleri kaybeder" diyerek bu yalanı yalın bir şekilde açığa vurmuştur. Öyle ya, "başarılı" olanın seçilemediği bir seçime, dolayısıyla böyle bir düzene neden ihtiyaç olsun?! Gerçekten de demokrasiye son veren generallere en büyük teşvik ve alkış tekelci burjuvaziden, onların borazanlarından gelmiş midir?

Ne demokrasi olsun, ne de seçimler. Büyük sermaye için, egemen güçler için en iyisi budur ama, ne çare ki dünyadaki işçilerin, emekçilerin, halkların uzun ve yıpratıcı mücadeleleri sonunda elde ettikleri evrensel seçim hakkına karşı çıkmak pek kolay, üstelik sömürücülere oy hakkının tanınmadığı gerçek halk seçimlerini karalamak açısından da pek akıllıca olmasa gerektir. Onun için de onlar zaman zaman gerçekten seçimlerden yana olabilirler. Ama ne zaman? Barlas kadar "kötümser" olmadıkları zaman. Onlar pek âlâ bilirler ki "başarılı" yönetimlerin seçimleri kaybetmeleri Allah'ın emri değildir. Yani "başarılı" bir hükümetin partisi pek âlâ seçim kazanabilir. Neden? Çünkü seçmenlerin ezici çoğunluğunu oluşturan emekçilerin büyük bölümü üretim araçlarının mülkiyeti burjuvazide kaldığı sürece politik anlamda uyuşturulmaktan ve budalaştırılmaktan kolay kurtulamazlar. Ve bu nedenle de büyük burjuvazi için başarılı olan bir hükümetin kendileri için de başarılı olmasının mümkün olmadığını kavrayamazlar. Hele emekçilerin içinde köylüler büyük bir miktara ulaşıyorsa seçimlerin egemen güçler için tehlike olması o ölçüde zayıf ihtimaldir. Nitekim bu geçişin bizim tarihimizdeki en çarpıcı örneklerinden birisi, büyük burjuvazinin palazlanmasında gerçekten çok başarılı olmuş Menderes'in ilkinden sonra iki defa daha seçim kazanmasıdır. Bu nedenledir ki, üretim araçlarının mülkiyeti burjuvazide kaldığı ve bu yüzden işçilerin bütünüyle politik olgunluğa varmalarının mümkün olmayacağı kapitalist düzende ki seçimlere "evrensel" de dense, sosyalistler, gerçek bir seçim olarak bakmazlar ve kurtuluşu seçimlere dayandırmazlar.

(Devamı 7. sayfada)

BAŞ EĞMEYECEĞİZ

12 Eylül darbesinden önce ileri- ci ve demokrat geçinen, anti-faşist görüşleri savunan ve kamuoyunda aydın diye bilinen kimi yazarlar, gazeteciler, üniversite öğretim üyeleri vb. faşist darbeden sonra demokrasi savunuculuğunu bir yana bırakıp cuntayı destekleme veya onunla uzlaşma tutumuna girdiler. Bu kişilerin 12 Eylül'ü ilk değerlendirmelerinde yanıldıklarını bir an için düşünsek bile, aradığı geçen zaman Kenan Evren cuntasının halk ve demokrasi düşmanı kimliğini onların dahi gözüne batıracak şekilde gözler önüne serdiği halde, hâlâ cuntanın suyundan gitmek ya da "ba-

na dokunmayan yılan bin yaşasın" tutumu takınmak herşeyden önce aydın olmakla bağdaşmaz.

Aşağıda okuyacağınız metin, işte böyle olmayan aydınlardan birisine, gerçek bir demokrasi savunucusuna, gerçek bir aydına aittir.

İstanbul Barosu Başkanı ve DİSK'in baş savunma avukatı Orhan Apaydın'ın Barış Komitesi yöneticisi olduğu için tutuklanması sırasında basına verdiği yazılı demeci, demokratlığı 12 Eylül öncesinde kârların dikkatine sunuyor ve Apaydın'ın faşizm tarafından yasaklanan mesajını Türkiye kamuoyuna iletiyoruz.

"Bugün DİSK iddianamesinin okunması bitiyor. DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün avukatı olarak çıkıp bu gayriciddi ve hukuk dışı iddianameyle davanın görülemeyeceğini gerekçeleriyle talep edecektim. Bunu Süleyman Takkeci biliyor. Geçen yıl DİSK davasını üstlenmemem için çeşitli yollardan baskı yapıldı. Bu baskılar, gözaltına alma ve tutuklama tehditlerine dönüştü. Ciddi bir neden bulunamayınca Barış Derneği kuruculuğumu ve yönetim kuruluna seçilmemi ele aldılar. İki defa bu nedenle tutuklanmam istendi. Hakimler, iddianın ciddiyetsizliği karşısında bu talebi reddetti. Bu kez DİSK iddianamesinin okunmasının biteceği güne yakın Süleyman Takkeci düzmece bir soruşturmaya dayanarak tutuklama kararı çıkarmayı başarmış oldu.

Hareket, benim kişiliğimde savunma mesleğini siyasi davalar da işletmemeye yöneliktir. Ancak yanıldıkları bir nokta var. İstanbul Barosu 104 yıldır, insan haklarını savunma görevini yapıyor. İstanbul Barosu, Abdülhamit despotluğunda da ayakta kalmıştır. 7 bin üyesiyle bu baroyu yıkmayı başaramayacaklardır.

İstanbul Barosu, 12 Eylül öncesinde hukukun üstünlüğünün, insan haklarının savunulması görevini yapmıştır, faşizme karşı üzerine düşen uyarı görevini terör tehditlerine göğüs gererek yerine getirmiştir. Terörün, devlet terörü yönteminin, çağımız demokratik hukukunda kabulü mümkün değildir. Hukukçular olarak, kişilerden, gruplardan veya devletten gelen her türlü terörün karşısındayız ve insan haklarını koruma görevini yerine getirmekten vazgeçmeyeceğiz.

Şimdi ben bundan alıkonulmuş oluyorum. Fakat meslektaşlarım benden daha azimli olarak üzerlerine düşen görevi sürdürecektir. İstanbul Barosunu baş eğdirmeye kimse mavaffak olamayacaktır. İstanbul Barosu tarihinde hertürlü baskıya rağmen mesleğimizde ve mesleğimize girerken içtiğimiz anda ihanet örneği görülmemiştir. Savunma makamında görev yapmamızı engellemek istediler. Fakat biz bu görevimizi sanık sandalyesinden de yapmasını biliriz.

Şimdi beni, barışı savunuyorum gerekçesiyle tutukluyorlar. Barışı savunmak suçsa, bunun hesabını onur duyarak vereceğim. Barışı, demokrasiyi, insan haklarını savunmak, bugün dünyanın her yerinde namuslu hukukçuların yürüttükleri bir mücadeledir. İstanbul Barosu bu mücadeleye katkıda bulunmuşsa, bu ona ancak onur verir. Ama ergeç hakikat ortaya çıkacak ve benim yüzümden özgürlüklerini kaybetmiş olan namuslu aydın arkadaşlarım özgürlüklerine kavuşacaktır." 26 Şubat 1982

MİLİTARİZM MATEMATİK SINAVLARINA KADAR GİRDİ

Aşağıdaki sınav sorusu yabancı dilden eğitim yapan orta dereceli okullara girmek için ilkökul 5nci sınıf öğrencileri için İstanbul Erkek Lisesi Müdürlüğüne hazırlanan test kitabından alınmıştır:

"Kıbrıs hareketinde savaş uçaklarımız tarafından düşman mevzilerine 1. gün 15,96 ton, 2. gün bunun altıda birinden 7 ton fazla, 3. gün ise 12 ton bomba atılmıştır. Acaba uçaklarımız günde ortalama kaç ton bomba atmışlardır?"

a)125,4 b)1254 c)12,54 d)1,254

Bağımsız ve egemen Kıbrıs Cumhuri-

yeti'nin topraklarının %40'ını istila edilmesi, binlerce insanın kanına girilmesi, evlerinin, dükkânlarının yağmalanması ile sonuçlanan ve hâlâ da tüm dünya ulusları tarafından tepkiyle anılan Kıbrıs çıkartması, şimdi de resmi mektep kitaplarına varınca dek faşist cuntanın militarizm hizmetine girmiştir:

Kendisi, kendi ülkesinde nice insanın katili olan, onbinlerce insanı işkence mahzenlerinde inim inim inleyen faşist bir cuntanın bir başka ülkenin istila edilmesiyle ve oradaki insanların öldürülmesiye övünmesinden daha doğal ne olabilir ki?

DİSK davasında kovuşturmayı derinleştiren savcı Avrupa'daki bazı sendikacıların DİSK'e hediye ettikleri otomobiller hakkında bilgi toplayarak soruşturmayı derinlemek istemiş. Bu arada kovuşturmayı arabaların satın alınıp Türkiye'ye iletilmesinde yardımcı olan Münih'deki bir işadamı da dahil edilmiş. Türk Başkonsolosluğu, İstanbul sıkıyönetimden gelen emir üzerine bu işadamını sorguya çekmiş.

T.C. vatandaşı olan; Türkiye ile ticari işler yapan ve imzasından adının Önal Akçöltekin olduğu anlaşılan bu aydın işadamı ticari çikarlarının zedelenmesi pahasına Konsolosluğun, yani cuntanın baskısına boyun eğmemiş. Düzmece DİSK davasında DİSK

me...

KAYSERİ SÜMERBANK İŞÇİLERİNE KARŞI ÜLKÜCÜ ATATÜRKÇÜ İŞBİRLİĞİ

12 Eylül'den önce Kayseri Sümer Bez Fabrikasında DİSK'e bağlı Tekstil sendikası yetkili idi, ve işyeri sözleşmesi imzalanmıştı. Buna rağmen Demirel hükümeti dönemindeki fabrikanın ülkücü faşist müdürü Tekstil sendikasının imzalamış olduğu sözleşmeyi tanımadı ve Teksif'in diğer illerde (yani yetkili olduğu Sümerbank fabrikalarında) imzalamış olduğu sözleşmeyi yürürlüğe koydu. Bununlada yetinmeyip Tekstil üyelerinden Teksif'e dayanışma aidatı kestirdi. Ve bu durum 12 Eylül sonrası da devam etti, ediyor. Bir kaç Tekstil üyesi işçi kendi akıllarınca sıkıyönetime bildirilirse bu durumun düzeleceğini sanıp faşist cuntanın askerlerine baş vurular. Tabii baş vuruları bir sonuç vermedi. Fabrikanın faşist müdürü kısım seflerini kullanarak bu sefer aracı ile işçileri Tekstil sendikası istifa faya zorladı. Kısım sefleri ilerici işçileri tek tek odalarına çağırarak "bak aslanım ben seni severim, sana zarar gelmesini istemem. DİSK Tekstil sendikası sicilli sendikadır. En kısa zamanda bu sendikayı terk etmezsen başın beladan kurtulmaz" ve bu gibi sözlerle açıktan ilerici savurmaktadırlar. Ayrıca "Yüksek Hakem Kurulu'nun imzalayacağı sözleşmeden Tekstil üyeleri faydalanamayacaktır" demektirler. Kısacası siyasi tehditlerin yanı sıra ekonomik tehditler de sürmektedir.

İlerici işçileri önce ihbar ediyorlar. İhbar edilen işçiler gözaltına alındıktan sonra arkasından devamsızlıktan çıkışları veriliyor, ve yerlerine fabrikaya sicilli faşistler dolduruluyor. 1-2 ay sonra serbest bırakılan işçilere sıkıyönetimce işine dönmesinde bir mahzur yoktur diye bir aldatmaca kağıt veriliyor Tabii ülkücü faşist fabrika müdürü Atatürkçü faşist sıkıyönetimle danışıklıdır. Onun için işçilere "bu kağıt beni bağlamaz" diyor ve işçiler sıkıyönetim makamlarından almış oldukları kağıdı geri sıkıyönetime götürüp fabrika müdürünün kararını bildirince sıkıyönetimin cevabı: "ne kardeşim, dürüst olsaydınız kovulmazdınız" oluyor.

YDIN BİR İŞADAMININ CUNTAYA CEVABI

yöneticilerini yolsuzluk ithamı altında bırakarak işçiler ve kamuoyu önünde sözümona yıpratmak isteyen faşist savcı Takkeci'nin ve onun efendisi faşist cuntanın örnek istediği bu yeni çoraba da müsaade etmemiş.

Akçöltekin'in kendisine yöneltilen sorulara verdiği cevaplar -kaynağını burada açıklayamayacağımız bir kanaldan- elimize geçti. Aydınlarımızdan cuntayla uzlaşanlara bir erdemlilik örneği göstermek için bu metni aynen yayınlıyoruz.

uplar

SEYYAR SATICILAR ÜZERİNDE ARTAN TERÖR

İstanbulda Beyazıt'ın yakınındaki Gedikpaşa, Bakırcılar Çarşısı ve Tahtakale'de binlerce gurbetçi işçi veya yarı-proleter kalır. Büyük çoğunluğu Kürt kökenli olan bu emekçiler götürü inşaat işçiliği, seyyar satıcılık, kundura boyacılığı, hamallık vb. gibi işlerde gurbette geçimlerini kazanmaya çalışırlar. 12 Eylül darbesiyle seyyar satıcıların kentlerin ana caddelerinde satış yapmaları yasaklanmış ve sadece İstanbul'da geçimini bu yoldan kazanan 300.000 emekçi perişan edilmişti. Şimdi de Beyazıt civarındaki gurbetçi emekçiler üzerinde polis ve askerın akıl almaz baskısı kol geziyor. Gurbetçilerin İstanbul'u terketmeleri için onlara şiddet uygulanıyor. Aynı semtlerde seyyar satıcılık ya da kundura vb. işçiliği yapan bilinçli arkadaşlar olarak gurbetçilerin haklarına sahip çıkıyoruz. ***

KATİN KÖYLÜLERİNİN MÜCADELESİ

Diyarbakır'a bağlı merkez Çaytepe (Katin) köylüleri ellerinden alınmak istenen toprakları için birlik olup zorbalara ve emekçilerin düşmanlarına karşı mücadeleden güzel bir örneğini verdiler.

Diyarbakır'a bağlı merkez Katin köyünde 1976 yılından beri tesbit edilen ve topraksız köylülere kiraya verilen 6000 dönüm hazine arazisi çeşitli oyunlar oynanarak ve toprak ağaları ile valinin işbirliği ile köylülerin elinden alınıp ağalara teslim edilmeye çalışıldı.

1974 yılında Kadastro tarafından hazine arazisi olduğu tesbit edilen bu araziler, 1976 yılında Toprak İskan Müdürlüğü ve köylüler arasında yapılan kira sözleşmesi ile adı geçen köylülere kiralanmıştı. Fakat toprak ağaları mevcut yönetimle birlikte köylüleri bu topraklardan çıkarmak istemişlerdi.

Valinin yasa dışı bir şekilde sözleşmeyi tek tarafı iptal edip arazileri ağalara vermesine rağmen köylüler birlik olup bu yasadışı kararı ve zorbalığı yenmeyi başardılar. Kadınıyla, erkeğiyle, çocuğuyla tüm köy halkı hem toprak ağalarına hem de onların koruyucusu yönetime karşı yılmadan uğraş verdiler. Ve sonunda tekrar topraklarına kavuştular.

"DISK'e ait onbir (11) otomobille ilgili bilgime başvuran Münih Başkonsolosluğu yetkililerinden M. Oğuz Demiralp'e aşağıdaki açıklamayı yaptım, bilgi edinilmesi.

1) Benim dışımda adı geçen şahıslar sadece otomobillerin Türkiye'ye kadar getirilmesi için tarafımdan görevlendirilmiş ücretli şoförlerdir.

a- İki nolu soruya yanıtı bir nolu soruda vermiş bulunuyorum.

3) Getirilmesinde aracı olduğum (bu hizmet karşısında hiçbir ücret talep etmediğim ve almadığım) otomobiller Edirne gümrüğünde yetkili memurlarca kontrol edilmiş olup ithal irsaliyelerine şase numaraları işlenmiş olan otomobillerdir. Otomobillerin ithalleri için gerekli bütün belgeleri yetkililere teslim ettim.

Aradan uzun bir sürenin geçmesi, Konsoloslukça da yanıtın derhal istenmesi bazı detayları hatırlamama ayrıca olanak vermedi.

a- Dört nolu sorunun yanıtını üç nolu soruya verdiğim yanıt içermektedir.

4) Ek 13-46 arasındaki belgelerde imzam olan belgelerdeki ödemeler TL olarak Türkiye'de şahsıma yapılmıştır. Yapılan bu ödemeler otomobillerin bedelleri olmayıp Türk gümrüklerine kadar yapmış olduğum masrafların karşılığı idi. Şöyleki, şoförlere ödenen ücretler, benzin masrafı, plaka ve sigorta ücretleri vs.

Ayrıca şu anda hangilerinin olduğunu anımsamadığım iki otomobilin yolda geçirdiği kazada yeniden onartılıp çalışır hale getirmek için yaptığım masraflar da buna dahildir. Ayrıca yaptığım ve yerine getirdiğim bu görev kesinlikle ticari bir amaçla olmayıp DISK'e, onun yöneticilerine, temsil ettiği sınıfa karşı olan saygımız ve bağlılığımız, bana düşen sorumluluk ve görev duygusu içerisinde gerçekleştirilmiştir tarafımdan. Bu ödemeler de defaten olmayıp çeşitli aralıklarla olmuştur, maddi sıkıntıları nedeni ile.

5) Beş nolu sorunuzun yanıtını 3 ve dört nolu sorulara verdiğim yanıtta belirttim.

6) Yukarıda belirttiğim gibi imzama taşıyan makbuzlardaki ödemeler yaptığım masraflar için bana ödenmiştir. Kesin rakkamı şu anda saptamam mümkün değildir.

7) Yapılan ödemeler daha önce de belirttiğim gibi otomobillerin bedelleri olmayıp yapılan cari masraflar karşılığında yapılan ödemelerdir. Zira söz konusu otomobilleri ben kendi paramla almayıp, alınmasına yardımcı ve aracı oldum; bunun için de herhangi bir ücret ödenmedi şahsıma.

8) Sözü edilen parçaları yurda parça olarak değil, sözünü ettiğim yolda kaza geçiren otomobillerden birisine yurtdışında parça olarak taktırdım. Söz konusu belgede Eskort olarak geçen parçalar Eskort için değil, Ford Taunus için alınmıştır. Belgede sehven Eskort olarak geçmektedir. Üstelik DISK'in değeri 100 DM'

(Devamı 7. sayfada)

Bir İşkence Raporu

Aşağıdaki satırlar işkencede ve hapiste çok yiğit davranmış ve konuşmamış Komsomol üyesi bir kız arkadaşın verdiği rapordan derlenmiştir. Kendisi şu anda tahliye edilmiş durumdadır ve güvenliği gerekli şekilde sağlanmıştır.

1981 yılının..... ayında yakalandım. Önce K..... karakoluna götürüldüm. Burada bir başka arabaya aktarıldım ve gözlerim bağlandı. Sorgulamada.....'yı nereden tanıdığımı ve bana bağlı kişilerin kimler olduğu soruldu. ...

.. 'yi kısa bir süre önce tanıdığımı, bana bağlı kimse olmadığını söyledim. Daha sonra 10 numaralı hücreye alındım. Bir süre sonra MIT ajanı olduğumu öğrendiğim bir şahıs gözlerimi bağlatarak beni işkence odasına götürdü. İki buçuk saat bana dayak atıldı. Hücreme götürüldüm ama gece yarısı 2,30-3.00 civarında tekrar işkenceye alındım. Sağ elimin serçe parmağına ve belime kordonu bağlayarak uzun bir süre elektrik verdiler. Sanki havalarda uçtuğumu, duvarlara çarptığımı ve tirtir titrediğimi hissediyordum. Elektrik keserek tekme tokat giriştiler. Kendimden geçtim. Ayıldığımda hücredeydim. Ne kadar zaman geçtiğini bilmiyorum tekrar gelip sorğuya götürdüler. Üniversitelerdeki sandalyeler gibi bir sandalyeye oturtuldum. Üst çene, alt çene ve boğaz bölgesine ayva çubuğu denilen aletle vurdular.

İşkence tekrar dayak ve elektrik şeklinde devam etti. Korkunç sancılar içinde kıvranıyordum. Durumum çok ağırlaşınca gece yarısında..... Acil Servisine kaldırıldım. Burada bana ağrı kesici iğneler yapıldı. Tekrar geri getirildim. Eziyet yeniden başladı. Emniyette onbeş gün kaldım ve Mamak cezaevine getirildim. Kafeste 4-5 saat tutulduk ki çok iğrenç bir yer. Daha sonra C bloğa gönderildik. Kızlar bölümü ikiye ayrılmıştı, kurallara uyanlar ve uymayanlar. Kurallara uymayanlar kışmındakilere korkunç baskılar yapıyorlardı. Devamlı toplama, hakaret, dayak, gece sayımları gibi.

Yıldırma ve çökertme politikası Mamak'da aşırı derecede uygulanmaktadır. C-5 denilen işkence yerinin ve ölüm hücrelerinin hiç boş kalmadığını duyuyorduk. Son dönemde dışarının baskısı sonucunda haftada iki kez tüm gazetelerin muhabirleri gelip röportaj yapıyorlardı. Fakat iki saat önce koşulları idarenin adamları gezererek Mamak'da işkence ve baskı olmadığını söylememizi aksi halde perişan olacağımızı söylüyorlar, tehdit ediyorlardı.

Mamak iğrenç bir durumda, korkarım ki oradan sağlan ve arızasız hiçbir kimse çıkmayacak.

Yıldırma ve çökertme politikası Mamak'da aşırı derecede uygulanmaktadır. C-5 denilen işkence yerinin ve ölüm hücrelerinin hiç boş kalmadığını duyuyorduk. Son dönemde dışarının baskısı sonucunda haftada iki kez tüm gazetelerin muhabirleri gelip röportaj yapıyorlardı. Fakat iki saat önce koşulları idarenin adamları gezererek Mamak'da işkence ve baskı olmadığını söylememizi aksi halde perişan olacağımızı söylüyorlar, tehdit ediyorlardı.

Mamak iğrenç bir durumda, korkarım ki oradan sağlan ve arızasız hiçbir kimse çıkmayacak.

Yıldırma ve çökertme politikası Mamak'da aşırı derecede uygulanmaktadır. C-5 denilen işkence yerinin ve ölüm hücrelerinin hiç boş kalmadığını duyuyorduk. Son dönemde dışarının baskısı sonucunda haftada iki kez tüm gazetelerin muhabirleri gelip röportaj yapıyorlardı. Fakat iki saat önce koşulları idarenin adamları gezererek Mamak'da işkence ve baskı olmadığını söylememizi aksi halde perişan olacağımızı söylüyorlar, tehdit ediyorlardı.

Mamak iğrenç bir durumda, korkarım ki oradan sağlan ve arızasız hiçbir kimse çıkmayacak.

Mamak iğrenç bir durumda, korkarım ki oradan sağlan ve arızasız hiçbir kimse çıkmayacak.

EL SALVADOR SEÇİMLERİ: CUNTANIN SON KARTI

Amerikan emperyalizminin ve uluslararası gericiiliğin en güçlü olduğu bölgelerden Latin Amerika'da Amerikancı diktatörlüklere karşı mücadele gittikçe güçlenmektedir.

Latin Amerika'nın bir parçası olan Orta Amerika'da Nikaragua halkının faşizmi yıkıp, emperyalizmi ülkeden kovmasından sonra, şimdi de bölgede El Salvador, Guatemala ve Honduras'ta anti-faşist, anti-emperyalist kurtuluş mücadeleleri güçleniyor. Bu üç küçük ülkeden özellikle El Salvador'daki silahlı mücadele ülkede birçok mevziyi faşizmden ve emperyalizmden kurtarmış durumda.

Bütün devrimci-demokratik güçleri kucaklayan ve içinde güçlü El Salvador Komünist Partisi'nin de yer aldığı Farabundo Marti Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin giderek artan başarıları, artık hemen hergün dünya haberleri arasında önemli bir yer tutmakta, ve bu kurtuluş hareketi sadece sosyalist ve ilerici ülkelerden değil, artık, kapitalist dünyanın birçok demokratik ülkesindeki kamuoyu tarafından da sempatiyle izlenmektedir.

Bu durumda, Amerikan emperyalizmi ve onun şu anda başını çeken Reagan yönetimi, pekçok konuda olduğu gibi El Salvador konusunda da bir hayli güç günler yaşıyor.

Batı Avrupa kamuoyunda El Salvador halkının mücadelesine duyulan sempatinin artması, Reagan yönetimini sözde barışçıl çabalara sevketti. Batılı bazı dostları tarafından sıkıştırılan Reagan yönetimi bu Mart ayında El Salvador'da bir seçim komedisi düzenledi, böylece El Salvador'daki yönetime meşruiyet kılıfı geçirmek istedi.

Soldaki güçler bu seçimleri boykot ettiler. Gazetemiz hazırlandığı sırada yapılan seçimlerin sonuçları oy olarak açıklandı, fakat oylamaya katılma oranı açıklanamadı.

Bu sahte seçimlere katılan gerici partiler arasında aşırı sağ kanadı oluşturanların oyların %60'ını aldıkları ve şimdiki başkan Duarte'nin başkanlığında bir kabine kurulacağı açıklandı.

Konuyla ilgili olarak seçimlerden önceki dönemde Farabundo Marti Cephesinin bir sözcüsü ile yapılan kısa bir röportajı sunuyoruz.

Farabundo Marti Ulusal Kurtuluş Cephesi (FMLN) Politik Diplomatik komisyon üyesi Salvador Samayoa, Mart seçimleri hakkında sol muhalefetin görüşünü ve El Salvador'daki aktüel güçler oranını anlatıyor.

Soru: Compaznero Salvador Samayoa, siz FMLN'nin Polotik Diplomatik komisyon üyesisiniz. El Salvador'da Mart ayında yapılacak seçimleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

S.Samayoa: Şu çok açık ki, Hristiyan Demokrat askeri hükümet ABD

bir yana bırakılırsa, uluslararası planda tecrit edilmiş durumdadır. Hiç kimse bu hükümetin herhangi bir politik meşruluğa sahip olduğuna inanmıyor. Bir geçerlik biçimi kazanmak için bu seçimlerin hükümetin oynayabileceği son kart olduğunu sanıyorum.

FMLN/FDR seçimlere karşı olduğunu açıkladı ve seçimlere katılacak olanlar sadece sağ partilerdir. Görüşüme göre aşırı sağ partilerin özel hesapları var: Açıkça belirttiklerine göre, Hristiyan Demokratlar (PDC) yararına bir seçim hilesini (oy dolandırıcılığı) engellemek istiyorlar. Zira PDC'nin bu "yardımcı ilaç" olmadan oyların en fazla %15'ini alabileceğini biliyorlar. Halkçı Parti başkanı ve aynı zamanda aşırı-sağcı ölüm süvarileri ORDEN'in kurucusu Medrono oy dolandırıcılığından kendi partisinin kazançlı çıkmasını bekleyerek spekülasyonlara giriyor. Yani şu var, seçimlerin amacı Hristiyan Demokratları saf dışı bırakmaktır.

Böyle bir gelişme ABD'ye büyük sorunlar yaratır, çünkü Reagan yönetiminin seçim projesini bu denli teorileştirmesinin nedeni Hristiyan Demokratları daha güçlendirmek ve hükümete gerekli olan "meşruluğu" sağlamaktır.

Soru: Hristiyan Demokratlar politik olarak saf dışı bırakmak istemenin nedenleri neler olabilir?

S.Samayoa: Bunlar sanıyorum daha çok ekonomik nedenler. Zaten geçen Temmuz ayındaki hükümet bunalımında ya da aşırı sağ partilerin ekonomi, tarım ve maliye bakanlıklarını istemelerinde, ayrıca Duarte ve Morales Ehilich'in cuntadan çıkarılması taleplerinde de bu nedenler kendini göstermiştir.

Oysa bir yanlışlıkları var: Hristiyan Demokrat Partisi olmadan ekonomiyi canlandırma ve daha fazla dış yardım alma imkanları yok.

Soru: Son zamanlarda El Salvador'daki anlaşmazlıkların Orta Amerika'ya yayılma tehlikesinin büyüklüğü üzerine çok tartışıldı. Bugüne dek Honduras ve Guatemala ordu birlikleri istilaya karışmış durumdadır; ayrıca ABD da örneğin "Yeşil Berelileri" (özel bir anti-gerilla savaş birliği) gönderdi. Tehlikeyi nasıl görüyorsunuz?

S.Samayoa: Sanıyorum ABD'nin El Salvador'a yoğun müdahaleleriyle doğan tehdit gerçek, ama şu anda sınırlı bir tehlikedir. Şimdiye kadar daha çok Honduras ordu birliklerinin iç savaşımıza müdahalesi var. Ama o da sınırlı.

Gerçi, Guatemala, Honduras ve El Salvador hükümetleri, kurtuluş hareketine karşı ortak bir askeri pakt

kurabilirler. Ancak ordu birliklerinin bu halde de yoğun bir şekilde devreye sokulmuş pek zor olur. Bu konuda herhangi bir tereddütleri olacağından değil. Problem, Guatemala ve El Salvador'daki kurtuluş hareketlerinin buna pek olanak vermeyecek derecede güçlenmiş olmasıdır. Guatemala ordusu El Salvador'a yoğun bir şekilde giremez, çünkü kendi ülkesindeki devrimci hareketle başı yeterince dertte. Aynı şekilde, yani kendi bölgesine bağımlı olan El Salvador ordusu da Guatemala hükümetine büyük bir yardım sunamaz. Honduras'daki gerillalar komşu ülkelerdekiler gibi güçlü olmasalar bile orda da durum fazla değişik değil. Komşularına göre Honduras çok zayıf bir ülke. Guatemala ve El Salvador'daki kurtuluş mücadeleleri iktidari ellerine geçirdiklerinde -ki bu mutlaka olacaktır- Honduras rejimi önemli zorluklarla karşılaşabilir.

Soru: Honduras'ta devlet başkanının şimdi bir sivil olacağı, Honduras'ın El Salvador'da oynadığı rolü değiştirmiş mi?

S.Samayoa: Görüşüme göre yeni bir sivil hükümetin seçimi Honduras'ın Orta Amerika'da oynadığı rolde önemli bir değişikliğe yol açmayacak. Yeni hükümet de halklara kan kusturmuş Guatemala ve El Salvador ordularına işbirliği sunmaya devam edecek, ama bu işbirliği de sözünü ettiğim et nedenlerden sınırlı kalacak.

Soru: Kısa bir süre önce Salvador'da lu albay Majano Meksika'da politik sığınma aldı. Majano'nun sizce FMLN/FDR için önemi nedir?

S.Samayoa: Ne Majano'nun kendisi, ne de FMLN/ODR Majano'nun Farabundo Marti'ye katılacağını sanmıyorum. Majano kendi politikasını yapıyor. Ancak subayların çoğunca ve halk tarafından dürüst bir adam olarak tanınıyor. Onun görevi kurtuluş güçleri ve ordunun bir bölümü arasında bir çeşit aracılık olabilir, ki bu ödevi biz FMLN/FDR olarak selamlarız.

Soru: Kurtuluş hareketinin 1981 Ocak büyük taaruzundan bu yana yaptığı ilerlemeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

S.Samayoa: Görüşüme göre her alanda çok dereceli başarılar edindik. Diplomatik, politik ve askeri önemli bölgeleri kazandık. Ve kuzey bölgesinin hemen tümünde üsler kurabildik. Bu üsler birliklerin politik ve askeri eğitimi ve silah fabrikaları için vazgeçilmez derecededir. Kontrolümüz altındaki bölgelerde yeni toplum düzenimizi geliştiriyoruz. Bizim sayısız sabotaj eylemlerimizle son aylarda önemli köprüler, yollar, enerjil, haberleşme sistemleri yok edildi. Bu yüzden hükümet birlikleri artık eskisi gibi hareketli değil. Kontrolleri hergün azalıyor ve büyük şehirlerdeki büyük karargahlarına geri çekiliyorlar. Ordunun zaman geçtikçe piyade yerine topçu kullanması bu gelişmenin bir başka kanıtıdır.

Puente de Oro köprüsünü havaya uçurduğumuzdan beri ordu güçleri bir-

(Devamı 7. sayfada)

CUNTANIN CİNAYETLERİ

(Baştarafı 1. sayfada)
miş olanlarıdır. Bunlar dışında Türkiye'de ve Türkiye Kürdistanı'nda daha pek çok kişi işkenceyle, dayakla, eziyetle öldürülmüştür. Gene 500'ü aşkın kişinin de sıkıyönetim operasyonlarında katledildiği bilinmektedir.

(Not: Cuntanın iğrenç ve kanlı demagojilerini teşhir etmek için, Uluslararası Af Örgütü'nün listesinde yer alan ve faşist şeflerin cevaplandırılmaktan, açıklama yapmaktan kaçındıkları, örtbas edip kamuoyuna açıklamadıkları işkenceyle öldürme olaylarını gelecek sayımızda bir açıklayacağız.)

AYDIN BİR İŞADAMININ
CUNTAYA CEVABI

(Baştarafı 5. sayfada)
yi geçmeyen parçaları üzerinde bu kadar hassasiyetle duran yetkililerin, hergün değeri milyonlarca lirayı bulan ve TIR'larla yurda kaçak giren her türlü mal üzerine eğilmeleri ülke ekonomisine ve çıkarlarına daha yararlı olur kanısındayım.

9) Söz konusu otomobilleri ben almadım, alınmasında aracı ve yardımcı oldum. Batı Avrupa'daki ve DİSK'le ilişkileri olan sendikaları temsilen galiba İsviçre'li sendikacı gelip benimle temas kurdu. Adını ve kimliğini şu anda hatırlayamadığım bu zat'a DİSK'ten benim adımı ve adresimi vermişler. DİSK'e otomobil hibe edeceklerini söyleyip yardım istedi ve gerekli girişimde bulunduk. Çünkü bu kişinin otomobil konusunda bilgisi yoktu.

Daha önce de belirttiğim gibi bu otomobilleri devraldım ve oraya kadar gelmesinde bana düşen görevi, gerek DİSK'e, gerek temsil ettiği sınıfa, gerekse onun çok saygı duyduğum Genel Başkanı Sayın Başürk ve Genel Sekreteri Sayın Fehmi Işıklar'a olan saygım ve güvenimin bana yüklediği görev duygusu içerisinde gerçekleştirdim. Saygılarımla."

Önal Akçöltekin

(İmza)

Münih 19.3.1982

EL SALVADOR SECİMLERİ:
CUNTANIN SON KARTI

(Baştarafı 6. sayfada)
liklerinin önemli bir bölümünü hava yoluyla ülkenin doğusuna gönderme durumundalar. Ordunun kesin kontrolü sadece Başkent San Salvador üzerinde var, bir de eyalet merkezi Santa Ana ile Auachapan ve Sonsonate üzerinde.

Kontrol derken bundan ne kastettiğimizi de belirtmemiz lazım. Söz konusu olan harekâta değgin kontrol ise bu halde kurtuluş hareketinin ülkenin büyük bölümüne hakim olduğu söylenebilir. Ama kontrol kelimesiyle, kesin şekilde fethedilen yerler

söz konusu ediliyorsa bu halde gerillalar pek tabii çok küçük bir alanı kontrol ediyorlar, ama bu halde orduya hemen hiçbir yer kalmıyor.

Bu sorunun nicel ölçeklerle değerlendirilebileceğini sanmıyorum. Zira önemli bölgeler yanında daha az önemli yerler de var. Önemli olan, ne kadarlık bir alanın kontrol altında tutulduğu değil, gelişmenin ne yönde olduğudur. Ve görüşüme göre eğilim Farabundo Marti Kurtuluş Cephesi'nin konununun her an daha fazla güçlendiği yolunda.

(Kaynak: SALPRESSE. Boletín Semanal)

İŞADAMLARININ KAVGASI
BÜYÜRKEN

(3. sayfadan devam)
Ama, durumdan memnun olan, iflas eden işletmeleri zevkle seyreden ve onları yutmak için sabırsızlanan teknelci guruplar, Özal'ı savunuyorlar ve uygulanan ekonomik politikadan en küçük bir sapmanın "her şeyi berbat edeceği" görüşünü ileri sürmektedirler. Bu doğrudur. Son günlerde gazete ilanlarına bile çıkan bir gelişme sözkonusudur. Kendisini ilanla satılığa çıkaran işletmeler, ilanla satılık işletme arayan teknelciler görülmektedir.

İşadamları arasındaki bu temel tartışma konuları dışında, onların çıkarını birbirinden ayıran ikinci derecede faktörler de var. Uygulanan ekonomik-politika, bazı işkollarında krizi derinleştirmiştir. Otomotiv sanayi ve dayanıklı tüketim malları üreten işletmeler bu krizin içinde dirler. Bunlar da, iç pazara dönük türler ve bu pazarda genişleme istemektedirler. Bu da onları, enflasyonist ortamı yeniden arzulayan orta büyüklükte sanayicilerle aynı şeyleri istemeye itmektedir.

Ayrıca, işadamları arasında görüş ayrılıklarına neden bir başka faktör olarak da, AET'den uzaklaşmayı göstermek olanağı vardır. AET'yle aranın daha çok siyasal görünümü ama özü ekonomik olan nedenlerden ötürü giderek açılması, bu pazara tutunma şansı olan bazı tekstil guruplarını etkilemektedir. Onlar da Özal'ın muhalifleri arasında yer alıyorlar.

Burada dikkat çekilmesi gereken başlıca nokta, Özal'ın muhaliflerini aynı zamanda cuntanın muhalifleri olarak görmemektir. Böyle düşünenler vardır. Halbuki genelleme yapılmadan söylenebilir ki, Özal'ın ekonomik politikasına itiraz eden işadamlarının büyük çoğunluğunu, demokrasinin amansız düşmanları oluşturmaktadır. Bunun da sebebi şudur: Faşist cunta, ekonomik ve siyasal yaşamı teknelcileşme yönünde tahkim ederken, bundan hangi teknelci gurupların yararlanıp, hangilerinin zarar göreceğini kestiremezdi. Zamanla bir bölüm teknelcinin kayba uğraması kaçınılmazdı. Çünkü tekelleşme, bir yanıyla işçi ve bütün emekçi sınıfların daha da yoksullaşması, ama öbür yanıyla da orta

kesim sermaye guruplarının ve hatta bir kısım tekellerin iflası veya zorunlu olarak birleşmeleri pahasına elde edilebilirdi.

Uygulama 1982 yılında da değişmeden sürecektir. Bu bakımdan, işadamları arasındaki tartışma canlılığını koruyacaktır. Tabii, iflas eden işletmelerin feryatları da duyulmayacaktır. "İş bilenlerin" paçayı kurтарыp şükredeceği, bilemeyenlerin sahnedan silineceği, ama her halükârda cuntanın onlara "mutlu yarınlar hazırladığını" bilerek hep beraber siyasi gericiğin kökleşip kalıcılılaşması için dua edecekleri söylenebilir.

CUNTA VE DEMOKRASİ

(Baştarafı 3. sayfada)
Ama seçimler, diğer demokratik haklar gibi emekçilerin iktidar mücadelesine pek âlâ yardımcı olabilir. İşte zaten böyle olduğu içindir ki teknelci burjuvazinin seçim konusundaki foyası hemen açığa çıkar. Yani egemen güçler "başarılı" yönetimlerin yeniden seçilemeyeceğini anlar anlamaz hır çıkarmakta hiç tereddüt etmezler. İşte o zaman onların demokrasisi, seçimler vb. konularda ne kadar iki yüzlü, ne kadar riyakar oldukları çok daha ayan beyan açığa çıkar. Nitekim bu bizde böyle olduğu gibi 1967 Yunanistan'ında da böyle olmuştur, 1973 Şili'sinde de. İkinci "başarılı" seçimlerin kaybedileceği kesinleşince albaylar cuntası darbe yapmış ve bunu Yunan egemen güçleri alkışlamıştır. İkincisinde ise Allende'nin seçimlerle işbaşından gönderilmesinin bir hayli imkan dışı olacağını kavrayan Şili oligarşisi, darbenin tezgahlanmasında ABD emperyalizmiyle işbirliği halinde en büyük gayreti göstermiştir. Bu gün de Türkiye'de demokrasi adına demokrasinin tepelenmesinde, parlamento kisveli polis devletinin temellendirilmesinde en aktif rolü yine teknelci burjuvazi, onun kendinden sözcüleri ve temsilcileri üstlenmişlerdir. Ve kuyu sansür ve otosansür altında, allahtan ki Barlaş gibileri çıkıp da gerçekleri dil sürçmesiyle de olsa dile getirmektedirler!

CUNTANIN BİZANS
POLİTİKASI

(Baştarafı 3. sayfada)
samli bir ticaret anlaşması imzalanıyor.

Bölgede ABD'nin kendisine verdiği yeni görevleri seve seve üstlenirken, anti-Amerikan İran rejimine karşı kuzu postuna bürünmüş Kurt rolüyle iki yüzlü tıynetini bir kez daha açığa vuruyor.

*****
* NOT: Meksika'da 5 işçi partisinin *
* birleşmesi sonucu oluşan MEKSİKA *
* BİRLEŞİK SOSYALİST PARTİSİ ilk *
* kongresini 13 Mart'da yaptı. Bir- *
* leşmeyle ilgili iki dokümanı ge- *
* lecek sayımızda yayınlayacağız. *
*****

Şili'de Anti-Faşist Geniş Cepheye Doğru

Halk Birliği'ni oluşturan sekiz Şili'li sol parti ile Devrimci Sol (MFR)'in ilk toplantısı, 1981 yılı Eylül ayında Meksika'da yapıldı.

18 Eylül 1981 tarihli ortak sonuç bildirisini, halk üzerindeki faşist egemenliğin etkilerine (tüketimin kamçılanması, bireycilik, zenginliklerin tek elde toplanması vb.) değinmekte, Pinochet rejiminin gittikçe artan direniş hareketi üzerindeki zorlu baskılarını vurgulamakta ve direnişteki sol güçlerin bundan sonraki tavrı ile ilgili önemli noktaları içermektedir. Hem kitlesel mücadelelerin ulusal ve bölgesel düzeylerde koordine edilmesi için yeni olanakların yaratılması, hem de Şili'de keskinleşen durum nedeniyle yasal ve haklı görülmeğe başlanan "ayaklanma hakkı" için çabaların artırılması öngörülmektedir.

Sendikalar Birliği CNS tarafından yayınlanan "Ulusal İstemler Kataloğu"na büyük önem verilmektedir. Bölgede "böylelikle halk hareketi, her an için objektif olarak en uygun biçimdeki ve diktatörlüğün sarsılıp çökmesini amaçlayan mücadele şekillerini kullanacaktır" denilmektedir.

Önümüzdeki dönemde direniş hareketinin en önemli görevi, bütün anti-faşist güçlerin birlik sürecinin derinleştirilmesi olarak görülmektedir. Sol partiler hedef olarak şunu koymaktadır: "Biz sosyalizmden yanayız. Ama Şili'yi diktatörlükten kurtarma ve gerçek demokratik bir rejim oluşturma görevinin yerine getirilmesinde, halkımızın kendi geleceğini özgürce tayin etmesinde Sol'un sorumluluğunu paylaşan Hristiyan Demokratlar da dahil olmak üzere bütün toplumsal ve politik güçler yer almalıdır."

Ortak politik platformun hazırlanacağı yeni bir buluşmanın 1982 yılı başlarında yer alması planlanmıştır.

PINOCHET'E KARŞI OLANLARIN ORTAK PLATFORMU

Pinochet cuntasının faşist darbesi üzerinden 8 yılı aşkın bir süre geçmiş olmasına rağmen, işçi sınıfının örgütleri yokedilememiştir. Şili işçi sınıfı illegalite şartları altında bile örgütlü mücadele şekillerini ayakta tutmakta ve geliştirmektedir. Geçtiğimiz yıldaki "El Teniente" Bakır Madeni işçilerinin grevi ile CNS adlı Sendika Birliğinin oluşturulmasını buna örnek olarak verebiliriz.

J.Contreras tarafından yazılan a-

şağıdaki yazı anti-faşist mücadelede Şili işçilerinin rolüne değinmektedir:

(1973 yılındaki faşist darbenin ana hedefi, Şili işçi sınıfı ve onun örgütleri idi. Darbeciler ve onların ardındaki güçlerin, "iç savaş" sekillerinin seçimindeki tecrübeleri göstermektedir ki, halk yoğunlarının acı tecrübeleri ardından -örneğin Meksika devriminde nüfusun %7'sinin hayatını kaybetmesinden sonra- politik ve toplumsal hayata aktif bir şekilde katılmaya yönelik ilgisi büyük miktarda azalmakta, politik ekonomik "hoşgörü düzeyi" önemli miktarda artmakta, ve uzun vadede etkisi görülecek olan politik manipülasyonu önemli bir şekilde kolaylaştırmaktadır.)

Faşizmin işçi sınıfı ve müttefikleriyle "kanlı hesaplaşması"na ilişkin Şili olaylarının ana gerçekleri bilinmektedir. İşçi sınıfının bu darbenin etkisinden kurtulması için geçekten uzun bir zaman gerekmiştir. İşçi partilerinin yeniden inşası ve onların halkla olan bağlarının korunmasına yönelik mücadele, tekellerin politikasına karşı işçi sınıfının orta tabakalarla sınıfsal birlikteliğini oluşturmanın ön koşulu olarak işçi sınıfının birliğinin yeniden sağlanması; darbenin hemen ardından "Ne pahasına olursa olsun fabrika ve işletmelere dönünüz" sloganı atılmamış olsaydı, imkansız kalacaktı. Bu politikanın hayata geçirilmesinde birçok kurban verildi, ama bu, büyük başarıların temelini oluşturdu. İnşaat işçileri Federasyonu Başkanı Hector Cuevas'ın, ülke çapında tanınmış bir komünist olarak, geçtiğimiz yıllar boyunca görevini yapabilemesi, buna en güzel bir örnek olarak verilebilir. Cuevas birçok ke-reler tutuklanmış, sürgüne gönderilmiş ve işkence görmüştür.

Önce bir "devlet sendikası" oluşturmaya yönelik çabalara girişildi. Daha sonra da siyasi çizgi sendikaları (Sosyal Demokrat, Hristiyan, Sosyalist) kurma çalışmaları yapıldı. Hristiyan Demokratların "bütün yumurtaları bir sepette toplamayın" şeklindeki 2 yıl önceki çağrılarını da fayda vermedi. Birliğini bozmaya yönelik bütün bu çabalara rağmen işçi sınıfı sınıfsal temele dayalı ana güç olarak kaldı.

Bu ülkedeki zor şartlar altında CUT'un geleneksel ilkelerini temsil eden CNS (Coordinadora Nacional Sindikal) Sendika Birliğidir.

1980 yılı başlarından itibaren,

örneğin aralarında Allende'ye karşı grev yapan nakliyat şirketlerinin bile bulunduğu küçük ve orta işletme sahiplerinin önemli bir bölümünü dahi şimdi cunta tarafından izlenen tekeli politikaya karşı eyleme geçirecek kadar muhalefet artmaktadır. Bununla, bütün anti-tekeli güçlerin acilen tek bir talepler platformunda toplanmalarının gereği ortaya çıkmaktadır. Şili'de bir kez daha kamıtlandığı gibi, böylesi kapsamlı bir platformun oluşturulmasının üstesinden sadece işçi sınıfı gelebilirdi.

CNS Sendikal Birliğinin istekler listesi 1981 Haziran sonunda yayınlandı. Buradaki talepler sadece işçilerin özel talepleri değil, kırsal nüfusun ve tekel dışı kesimlerin, ayrıca orta tabakaların en geniş çevrelerinin dolaysız çıkarlarını da yansıtmaktadır. Bu asgari talepler şu konularda yoğunlaşmaktadır: Önceleri verilen gerçek ücretlerin yeniden sağlanması, küçük köylüler için çeşitli mali ve vergi kolaylıkları yapılması, faşist çalışma yasasından işçi düşmanı maddelerin kaldırılması ve konut sorununa kökten bir çözüm getirilmesi. Bunun yanında, başta Pinochet anayasasındaki anti-demokratik maddelerin yürürlükten kaldırılması olmak üzere genel politik talepler de listede yer almaktadır.

Bu platform, politik düzeyde Halk Birliği ile Hristiyan Demokratlar arasındaki görüşmeler sonucunda varılan anlaşmayı yansıtmaktadır. 1981 Ağustos ayı son haftalarında ortaya çıkan politik bakımdan çok önemli bu durum, cuntanın sadece ileri gelen CNS temsilcilerinin tutuklayıp mahkeme önüne çıkartması ile değil, ayrıca CNS'ye "Komünistlerin gizli örgütü" suçlamasıyla da engellenmek istenmiştir.

CNS'nin talepler listesini ilk imzalayan, yaklaşık 700 bin emekçiyi temsil eden toplam 500 sendika örgütü olmuştur. Bu rakam çalışan nüfusun %20'si demektir. CNS ve onun taleplerine tam bir destek belirtenler arasında, diğer sendikal grupların (UDT, FUT, CEPCH ve ANEF) ileri gelen temsilcileri de vardır.

Asgari programın derin sosyal-politik etkileri olmuştur; Başta Frei olmak üzere ileri gelen Hristiyan Demokrat şahsiyetler, ortak "Dilekçe Komitesi"nde Halk Birliği'nin legal plandaki ileri gelenleriyle biraraya gelmişlerdir. Bu adım, başka şartlar altında asla atılamazdı.

İşçi sınıfı, en tutarlı ana güç olarak saflarını daha da sıklaştırmakta ve faşizmden kurtulma mücadelesinde en öndeki güç olarak eylem alanında da yerini almaktadır.

Başkent Santiago'da yayınlanan haftalık "Hoy" gazetesi bununla ilgili olarak şu yorumu yapmıştır: "Hükümet, CNS tarafından başlatılan bu çıgın hareket etmesini durdurmak isterse, büyük güçlüklerle karşılaşacaktır."